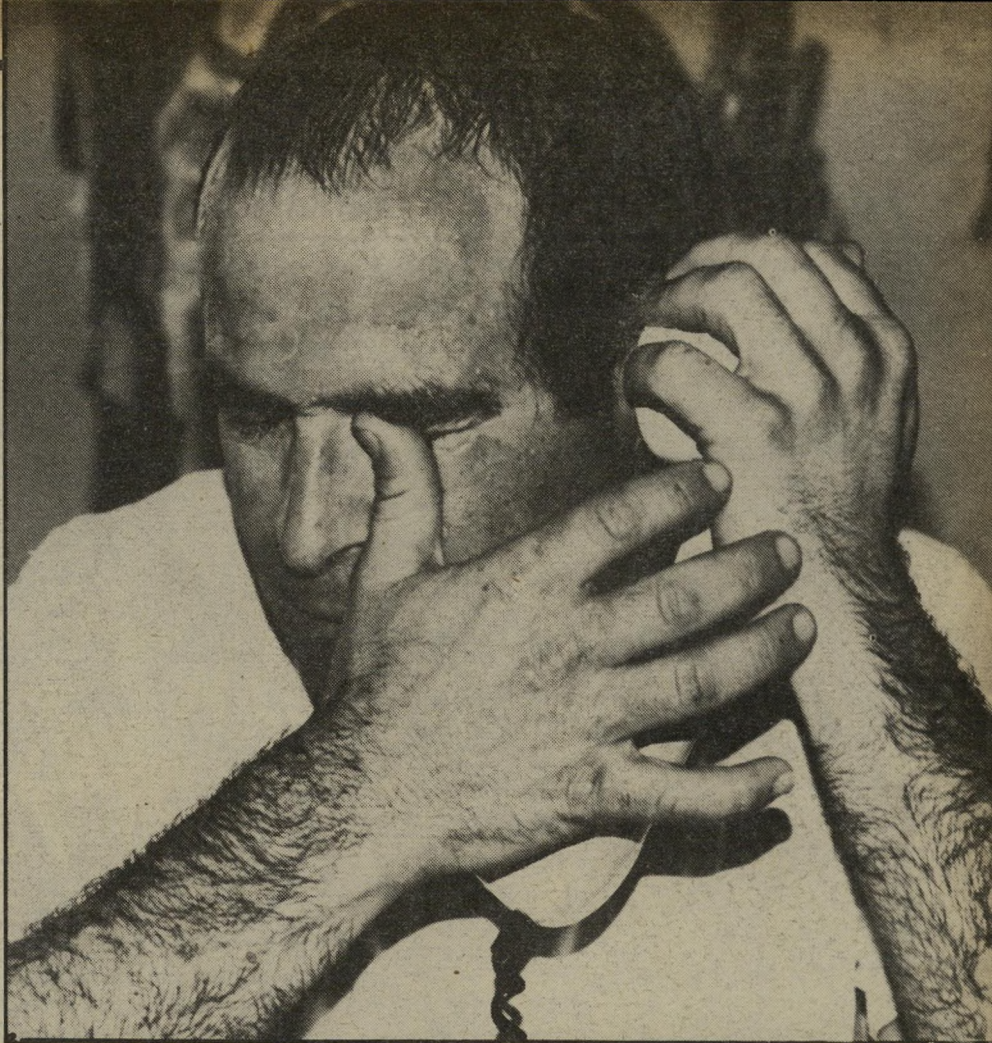

מה באמת הקפיץ את איבצן?

טיבעי: סג'ניצב משה פרידמן, סגנו של חפץ. והו איש-מישטרה ותיק, נאמן על תורגמן, בעל מוניטין בפיענוח פשעים חמורים במרחב.

אבל לא הכל הלך למישרין. מפקח כימ'ר, שלמה שליט, נעצר לפני עלייתו למטוס בנתב"ג, ובכליו נתפסו אלפי רולארים שנגנבו מדירה בתל-אביב, שבה חקר מי רצח את בעליה (העולם הזה 1.2.84). בתיק זה שימש כעד-מדינה, אדם מוזר כשם שימעון גרובר. זהו בעל בית-דפוס ברחוב שיינקין בתל-אביב. בחקירתו התגוללה פרשיה מדהימה של מתן טובות-הנאה לקציני הימ"ר, שאיתם היה גרובר מיווד במשך שנים. בעל-הדפוס הממושקף סיפר לחוקריו כי לא פעם עשה עבורות-כחנים עבור השוטרים. הוא היה איש-סדרם, סיעוד

שנה — שיקבל עליו תפקיד של קצין-אג"ם מרחבי. תורגמן ריווח על כך לאיבצן, והרבניצב הזמין אליו את חפץ והציע לו שלושה תפקידים אחרים במישטרה.

במשך שנה בחן חפץ את ההצעות, ולא קיבל אותן. הוא אפילו נפגש עם בורג והצליח להביא לידי כך שזה יודיע לאיבצן: "אל תיגע בו"

הישראלי היפה

למנילה

מ'דוע משך חפץ במשך שנה את הורעתו על יציאה לחופשה-ללא-תשלום. עד שהודיע זה עתה, בסוף חודש מרס, שהוא הולך יריכו טוענים שהוא היה בטוח, כמו אחרים במישטרה, כי בחודש דצמבר

זעה מפניו, בתום ריצת-בוקר ליד ביתו בחבלת-השרון. שלושה ימים לפניכן מחה סג'ניצב חפץ דמועות מעיניו, כאשר הודיע לו איבצן על ההשעיה.

שמיעה באוונט. כשיצא מבית-החולים, כבר כיהן מפקד-מחוז חרש, אברהם (תורג'ני) תורגמן, שהובא ממישטרת חיפה.

טיומקין, שלא הכיר את חפץ, הספיק השבוע לרבר בשיבתו, לומר שהוא למד ממנו הרבה, למרות שהשניים לא עברו כלל יחד. ערב כניסתו לימ"ר, עשה חפץ סכב של חודשיים בין יחידות-המישטרה השונות, כדי להכיר מקרוב את עבודת המישטרה. אז פגש לראשונה בתורגמן. רבות דובר על הפער והמתחיות ששררו בין השניים. עורבה היא

דמועות בעיניים מפקד היחידה המר-כזית, אסף חפץ, ש'הושעה מתפקידו על-ידי מפקל המישטרה, מוחה

ידידיו של חפץ ידעו שיציאתו מהמישטרה תהיה כרוכה בטריקת-רלת. אך איש לא העלה על דעתו שהטריקה תרעיד את אמות-הסיפים של המימסר כולו.

סיירת הצמרת

של המישטרה

נירשיו של המתרחש בשבועיים האחרונים במישטרה — עמוקים הרבה יותר. הגיבור הראשון של הפרשה הוא, כמובן, חפץ. הוא בן קיבוץ כפר-מנחם,

מכ"ל המישטרה. אריה איבצן, היה נרעש ונרגש. מולו היו מונחים תמלילי ההקלטות של שיחות ניצבי-מישנה אסף חפץ, ראש היחידה המרכזית בתל-אביב, שצותתו בידי המישטרה.

איבצן לא מצא בתמלילים את מה שחיפש: הוכחה לכך שחפץ היה זה שהרליף לעיתונאי אכירז ממעריב את היריעה, שמידע מודיעיני של היחידה המרכזית על "מחתרת הרהבית" נגנז שנה לפניכן. לעומת זאת מצא איבצן שלל ביטויים גסים, שהושמעו כלפיו בשיחות שניהל חפץ בימי הציתות.

„גמד רשע!“ אמר הקצין על מככ"ל המישטרה בשיחה פרטית

בטלפון — ולא ידע כי המככ"ל עצמו מצותת לשיחה ★ זהו הסיפור

המלא, שלב אחרי שלב, של המאורעות המדהימים במישטרה

מישטרה, בקי במהלכים כימ"ר. עם חבריו הבלטים ביחידה נמנו שליט ופרידמן.

במשך חודשים היתה מונחת עדותו של גרובר במישרי היחידה לחקר רות-יפנים (יח"פ) כאבן שאין לה הופכין. איש לא נחקר, גם לא הקצינים שהוחשדו בעדות שמסר גרובר.

כאשר ראה מישוה במישטרה שתיק פרידמן אינו מטופל, הוא הדליף אותו לעיתונאי. זה מיהר לפנות לניצב יחזקאל קרתי, ראש אגף-החקירות במטה-הארצי, וביקש הסבר. קרתי התגונן: "המידע מטופל, המידע מטופל!" מייד אחרי שסיים את השיחה, מיהר להוציא מן הנפסלין את עדותו של גרובר.

פרידמן זומן לחקירה, בחדר שגרובר הרפס עבורו הומנות וכרטיסי-ביקור ללא תשלום. הוא סיפר שכאשר סירב גרובר לקבל ממנו צ'ק וקרא אותו לגזרים, הוא שילם לו במזומנים את הסכום, 800 שקל. גרובר עצמו לא הוזכר פרט זה בעדותו.

האחרון יוחלף איבצן, וכי בר יתנמד. מככ"ל וחפץ יקודם כדרגה ובמעמד. תוכנית זו פורטה במלואה כהעולם הזה (23.11.83).

ידידיו טוענים שהוא פשוט חיפש הצעת-עבודה, שתתאים לו ולכישוריו. חפץ הוא איש חביב, מוקף בחברים, חברמן נעים-הליכות ופתוח לשיחה. הוא מייצג את "הישראלי היפה", הטיפוס שרבים מתגאים בו. אולי משום-כך גוברת התדהמה, כשמתברר לאן היה אמור חפץ לצאת לשנת-חופשה.

חפץ קיבל עבודה בחברה בינלאומית סרטיית, המספקת שירותי-עריכה-והגהה במיזרח הרחוק. חפץ היה אמור לצאת לפיליפינים ולהגן על מישטרו המושחת, המגואל-לברם, של הנשיא פרידננד מרכוס, העריץ שההמונים שם מצביעים נגדו ברגליים יום-יום.

השאלה עתה היתה מי יחליף את חפץ כימ"ר. לתורגמן היה מועמד

שכשנה הראשונה לעבודתם המשותפת של השניים שררו ביניהם יחסים של שיתוף-פעולה.

מרוע, אם כן, חל הנתק? השבוע הועלו גירסות רבות. למשל: שחפץ בא מרקע צבאי, שאינו מתאים תמיד לעבודה-מישטרית שיגרתית. היו שאמרו שתורגמן אינו מסתדר איתו משום שאינו אומר הן אחרי כל הוראה של מפקד-המחוז (ממ"ז). תורגמן טען שחפץ נתקשה בפיקוד על היחידה החשובה, ודווקא התעלמותו מפרטים היא שהיתה בעוכריו.

חפץ טען שדורשים ממנו דברים מיותרים. תורגמן ענה שחפץ חייב להודיע לו מה מתרחש בדיוק ביחידתו, ולא לרווח לו באופן כללי על המתרחש שם. העובדה שחפץ הוא ידידו של בר, יריבו של תורגמן, לא הסיפה לאווירה הקורקטית ששררה בין השניים. תורגמן זימן אליו את חפץ וביקש ממנו שיעזוב את תפקידו. חפץ לא היה נלהב מהרעיון, שהוצע לו כבר לפני

מג'ד-צנחנים לשעבר, נשוי לשרה ואב לשניים. הוא מתגורר בוויולה צנועה בחבלת-השרון, פרבר של נתניה. בשנת 1976 הוא הקים את היחידה למילחמה-בטרור של המישטרה (ימ"מ), שזכתה במוניטין. אחר-כך התפרסם כשנטל לפני שש שנים חלק פעיל בהשתלטות על אוטובוס-הרמים בכביש-החוף.

משם הוא הוצנח ליחידה המרכזית (ימ"ר) של מישטרת תל-אביב. הימ"ר היא יחידת-עלית, שבה משרתים יותר מ-300 איש. היא מתמחה באיסוף חומר מודיעיני רגיש, בעיקוב אחר לווייתני-הפשע ובפיענוח מעשר-פשע חמורים במיוחד. יחידה זו, סיירת הצמרת של המישטרה, ולא אחת מזמינים את אנשיה לחקור במקומות ששיטות החקירה הרגילות של המישטרה נכשלות.

חפץ הגיע לימ"ר כאביב 1981. מפקד-המחוז דאג, ניצב משה טיומקין, עבד איתו במשך ימים ספורים בלבד. חפץ אושפז לומן-מה בגלל ליקויי

בשיחות-טלפון אלה כונה איבצן: "הננס", "הגמד הרשע", "שוטר מחוסש", "ולואי דה פינס", "שרי-הסנים", "הר"ר יוסף בורג", "כונה השמוק עם הכיסה", ועוד כהנה וכהנה.

איבצן מעולם לא חיבב את חפץ. מאז ומתמיד ראה בו את בעל-ביתו של ניצב צבי בר, ראש אג"ם של המישטרה, המאיים על כיסאו של המככ"ל.

עתה הבין איבצן שהמלחמה הגיעה לפתח חדרו, והוא יצא לקרב.

היה לו קל מאוד לשכנע את יוסף בורג שחפץ חייב ללכת. גם בורג אינו אוהב שמגרפים אותו. המככ"ל והשר רוו נחת בשבועות האחרונים מהצלחו-תיהם בחשיפת פשעים שבוצעו על רקע לאומני יהודי. חפץ, ומאחוריו בר, נתקעו בגרונם של שני מרדשני-העונג. איבצן ובורג שכחו לרגע את פרשת המידע שהודלה. עניין אותם רק דבר אחד: להעיק את מי שכינה אותם בשמות-גנאי.